

รมช.สร.เตือนภัยด้วงก้นกระดก-ด้วงน้ำมันสุดอันตราย

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข เตือนอันตรายจากด้วงก้นกระดก ขั้บสารพิษ เป็นอันตรายต่อผิวหนัง หากเข้าตามีอันตรายถึงตาบอด ส่วนด้วงน้ำมัน รับประทานแค่ 3 ตัวพิษร้ายแรงถึงกับเสียชีวิตได้

นายแพทย์สุรวิทย์ คนสมบูรณ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่า จากกรณีทีรายการตีสิบ (ออกอากาศทางช่อง 3 เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2555) ในช่วงสนทนา กับแขกรับเชิญซึ่งเป็นผู้ที่เคยสัมผัสกับพิษร้ายของแมลงชนิดหนึ่ง ซึ่งมีขนาดเล็ก แต่กลับมีพิษ มหาศาล เพียงแค่สัมผัสถูกพิษที่ออกจากร่างกายของแมลงชนิดนี้ก็สามารถทำให้เกิดแผลพุพอง ขนาดใหญ่ได้ แมลงชนิดนี้มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า **ด้วงก้นกระดก** หรือ **แมลงก้นกระดก** หรือ **แมลงเพรชชี่** เนื่องจากพบได้มากในช่วงเปิดเทอมทีเริ่มเข้าสู่ฤดูฝนซึ่งแมลงต้องการความชื้น เพื่อการขยายพันธุ์ จึงขอเตือนประชาชนระวังอันตรายจากแมลงมีพิษดังกล่าว ลักษณะทาง กายภาพของแมลงชนิดนี้คือ เป็นแมลงปีกแข็งขนาดเล็ก มีความยาวเพียง 4-7 มิลลิเมตร โดยมีลักษณะจำเพาะคือ ปีกคู่แรกแข็งและสั้นมีสีมันวาว ปีกคู่สองมีขนาดใหญ่แต่จะมองไม่เห็น เเด่นชัด ลำตัวมีขนาดเล็กเรียว ส่วนท้องยาวโผล่ออกมานอกปีกสังเกตเห็นได้ง่ายโดยจะขอบของ ส่วนท้องขึ้นๆลงๆเมื่อเกาะอยู่กับที มีลักษณะสีสันต่างกัน ชนิดที่พบบ่อยในประเทศไทยนั้น ส่วนท้องมีสีส้ม ชาวบ้านชอบเรียกแมลงชนิดนี้ว่า **ด้วงปีกสั้น** **ด้วงก้นกระดก** หรือ **ด้วงก้นงอน** ตามลักษณะของท้องทีงขึ้นๆลงๆ

สารพิษของแมลงชนิดนี้ คือ สารเพเดอริน (Paederin) เมื่อถูกผิวหนังจะทำให้เป็นผื่นคัน หรือแผลพุพอง ผิวหนังไหม้แดง ปวดแสบปวดร้อน มีไข้ และถ้าถูกพิษบริเวณดวงตา อาจทำให้ตาบอดได้ โดยด้วงก้นกระดกมีแหล่งเพาะพันธุ์อยู่ตามบริเวณพื้นดินทีขึ้น เช่นตามกอง มูลสัตว์ พื้นดิน ในกองไม้ แต่จะชอบบินเข้ามาเล่นแสงไฟในบ้านเรือนทีเป็นพื้นที่ใกล้ชิดประชาชน ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชนทีเผลอไปสัมผัสได้

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข กล่าวต่ออีกว่า ส่วน **ด้วงน้ำมัน** มีลักษณะ เป็นแมลงปีกแข็งเช่นเดียวกับด้วงก้นกระดก แต่มีขนาดใหญ่กว่าด้วงก้นกระดก ลำตัวยาวประมาณ 3-3.5 เซนติเมตร ปีกคู่หน้าจะมีแถบสีเหลืองสลับดำอย่างละ 3 แถบ ชาวบ้านเรียกว่า **ด้วงไฟแก้ว** หรือ**ด้วงไฟเดือนห้า** ส่วนอันตรายของด้วงน้ำมันมักเกิดจากมีผู้เข้าใจผิดคิดว่าเป็นพวกแมลงกินได้ จึงนำไปรับประทาน ซึ่งอาจทำให้เสียชีวิตได้ถ้ารับประทานมากกว่า 3 ตัวขึ้นไป ผู้ป่วยทีบริโภค ด้วงน้ำมันเข้าไปนั้นจะมีอาการคออักเสบ กลืนอาหารลำบาก ปวดท้อง คลื่นไส้ อุจจาระร่วง

อาเจียนเป็นเลือด ความดันโลหิตลดลง ปัสสาวะเป็นเลือด สลบ และเสียชีวิตจากภาวะหายใจล้มเหลว ตัวง้ำน้ำมันถ้าถูกรบกวนหรือถูกต้องตัวจะขับของเหลวสีเหลืองอ่อนที่มีสารพิษแคนทาริดิน (cantharidin) ออกจากข้อต่อของส่วนขา ซึ่งถ้าพิษถูกผิวหนังก็จะเป็นตุ่มพุพองอักเสบ และโดยที่สารแคนทาริดินนี้จะไม่ถูกทำลายโดยความร้อนจากการหุงต้มหรือเผาไฟ ดังนั้นถึงแม้ผู้รับประทานจะนำตัวง้ำน้ำมันไปผ่านความร้อน ก็จะได้ยังได้รับอันตรายจากแมลงชนิดนี้

“โดยปกติแมลงทั้งสองชนิดนี้จะไม่กัดคน แต่ถ้าบังเอิญถูกแมลงไต่ตามร่างกายแล้วไปตบตีหรือทำให้ลำตัวแตกหักพิษในตัวแมลงจะถูกขับออกมาเป็นลักษณะของเหลวแล้วซึมเข้าสู่ร่างกายจะทำให้เกิดอาการแพ้ดังกล่าว ดังนั้นหากร่างกายสัมผัสถูกพิษให้รีบล้างน้ำสะอาด หรือเช็ดด้วยแอมโมเนียทันที และไม่ควรสัมผัสบริเวณที่ถูกพิษเพราะอาจเกิดการลุกลามหรือติดเชื้อซ้ำ ควรทาแผลด้วยยาปฏิชีวนะประเภทครีม แต่ถ้ามีอาการรุนแรงและเป็นอยู่เวลานานควรไปพบแพทย์ นอกจากนี้เราสามารถป้องกันตัวเองได้โดย การลดความสว่างของแสงไฟในเวลากลางคืน หรือปิดมุ้งลวดป้องกันแมลงให้มิดชิด เนื่องจากตัวง้ำกันกระดกมักเข้ามาเล่นแสงไฟในตอนกลางคืน”

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

11 พฤษภาคม 2555

โฆษกกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

1. ดร.วัฒนา อุ้วาณิชย์	มือถือ 08 1811 2926
2. เกศษกรหญิงลักษณะ ลือประเสริฐ	มือถือ 08 1708 2949
3. นางกาญจน์ หวังถิรอำนาจ	มือถือ 08 9924 7374

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการกรม

โทรศัพท์ 0-2951-0000 ต่อ 99017 , 99081

โทรสาร 0-2591-1707